

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับ ได้แก่ 1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) ประชากรและตัวอย่างประชากร 3) การจัดทำแผนเตรียมความพร้อมและแผนการสอนที่ใช้ในการวิจัย 4) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 5) การเก็บรวบรวมข้อมูล 6) การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นการกำหนดกรอบของแนวคิดที่เกี่ยวข้องในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรภาษาไทยระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) และเนื้อหาวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาและสร้างแผนการสอน

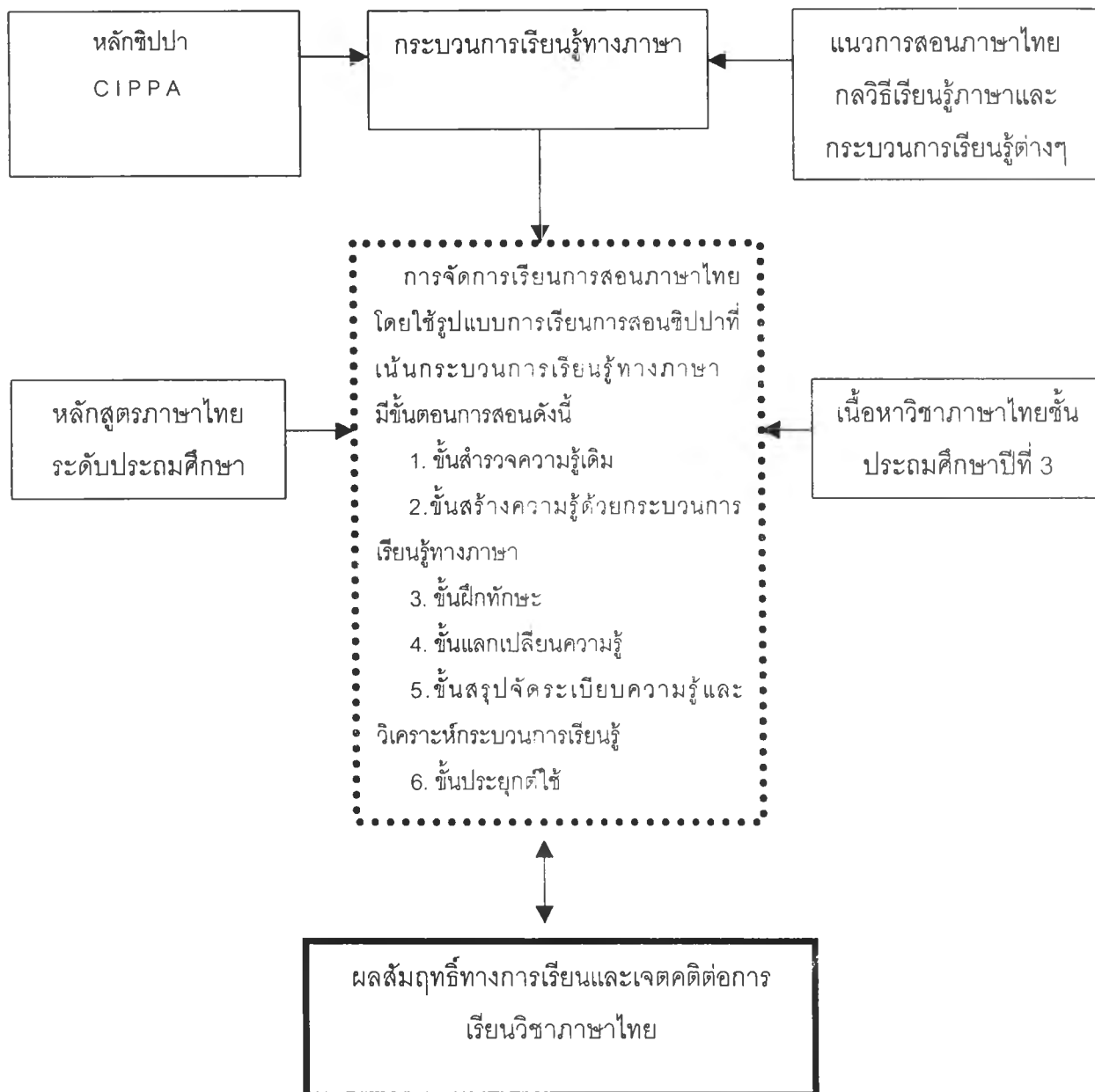
1.2 ศึกษาการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนชิปปาจากตำรา เอกสาร และบทความต่างๆ

1.3 ศึกษากระบวนการเรียนรู้ภาษาและแนวการสอนภาษาไทยจากตำรา เอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.4 ศึกษาหลักการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยจากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบของแนวคิดที่เกี่ยวข้องในการวิจัย ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2 กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องในการวิจัย

จากแผนภูมิที่ 2 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยซึ่งประกอบด้วยหลักชิปปา แนวการสอนภาษาไทย กระบวนการเรียนรู้ทางภาษา หลักสูตรภาษาไทยระดับประถมศึกษา เนื้อหาวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผสมผสานหลักการและแนวคิดดังกล่าวออกมาเป็นการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งจะส่งผลด้านผลสัมฤทธิ์และเจตคติของผู้เรียน มีรายละเอียดของขั้นตอนการสอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจความรู้เดิม : เป็นขั้นการสำรวจพฤติกรรม วิเคราะห์ความรู้ ทักษะภาษาไทยของนักเรียนที่มีอยู่เดิม

ขั้นที่ 2 ขั้นสร้างความรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา : เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียน แสวงหาความรู้ใหม่จากแหล่งข้อมูลต่างๆ แล้วสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการ เรียนรู้ทางภาษาต่างๆ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาเป็นแนวทางดำเนินการอย่างมีลำดับขั้น ตอนที่ผู้สอนใช้ในการสร้างความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเนื้อหาที่กำหนด ดังนี้

1) การสอนฟังใช้กระบวนการสอนฟัง กระบวนการสร้างเจตคติ กระบวนการ เรียนรู้ความรู้ความเข้าใจ กระบวนการสร้างความตระหนัก และกระบวนการเรียนภาษา

2) การสอนพูดใช้กระบวนการพูด กระบวนการสร้างเจตคติ กระบวนการ เรียนรู้ความรู้ความเข้าใจ กระบวนการเรียนภาษา และกระบวนการสร้างความตระหนัก

3) การสอนอ่านใช้กระบวนการอ่าน กระบวนการเรียนรู้ความรู้ความเข้าใจ กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดแบบอุปมาน กระบวนการเรียนภาษา กระบวนการสร้าง ความตระหนัก และกระบวนการปฏิบัติ

4) การสอนเขียนใช้กระบวนการสอนเขียน กระบวนการเรียนรู้ความรู้ความ เข้าใจ กระบวนการเรียนภาษา กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดแบบอุปมาน และกระบวนการ สร้างความตระหนัก

5) การสอนหลักภาษาใช้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดแบบอุปมาน กระบวนการสร้างความตระหนัก และกระบวนการปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกทักษะ : เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำทักษะที่ได้เรียนรู้มาฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความชำนาญ

ขั้นที่ 4 ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้: เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนนำความรู้ที่มีอยู่มาแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับเพื่อน

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปจัดระเบียบความรู้และวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้:เป็นขั้นที่ผู้ เรียนเรียบเรียง และวิเคราะห์จัดระบบความรู้และกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง

ขั้นที่ 6 ขั้นประยุกต์ใช้ : เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในสถานการณ์อื่นที่ หลากหลาย

การจัดการสอนภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปลาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ ทางภาษา ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบความแตกต่างกับรูปแบบการเรียนการสอนชิปปลาของ ทิศนา แคมมณี ซึ่งปรากฏในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของรูปแบบการเรียนการสอนชิปากับรูปแบบการเรียนการสอนชิปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา

รูปแบบการเรียนการสอนชิปาพัฒนาโดย ทิศนา แคมมณี	รูปแบบการเรียนการสอนชิปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา
1. ขั้นทบทวนความรู้เดิม	1. ขั้นสำรวจความรู้เดิม
2. ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่	2. ขั้นสร้างความรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา
3. ขั้นศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม	3. ขั้นฝึกทักษะ
4. ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม	4. ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้
5. ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้	5. ขั้นสรุปจัดระเบียบความรู้และวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้
6. ขั้นการแสดงผลงาน	
7. ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้	6. ขั้นประยุกต์ใช้

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนชิปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษามีความเหมือนรูปแบบการเรียนการสอนชิปา คือ 1) ขั้นทบทวนความรู้เดิมกับขั้นสำรวจความรู้เดิมเพราะเป็นขั้นตอนที่ใช้สำรวจและดึงความรู้เดิมของผู้เรียนออกมา 2) ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้ขยายความรู้ความเข้าใจของตนเองแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน 3) ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้เป็นขั้นที่ผู้เรียนสรุปเรียบเรียง จัดระเบียบความรู้ 4) ขั้นประยุกต์ใช้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์อื่นที่หลากหลาย ส่วนความแตกต่างระหว่างรูปแบบการเรียนการสอนชิปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษากับรูปแบบการเรียนการสอนชิปา คือ 1) ขั้นสร้างความรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา เพราะเป็นการสร้างความรู้โดยใช้กระบวนการที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ทางภาษาไทย 2) ขั้นฝึกทักษะ เนื่องจากวิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะจึงควรมีการฝึกทักษะเพื่อให้เกิดความชำนาญ 3) ขั้นแสดงผลงาน รูปแบบการเรียนการสอนชิปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาไม่มีขั้นแสดงผลงาน

2. ประชากรและตัวอย่างประชากร

2.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอานวยศิลป์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งโรงเรียนอานวยศิลป์เป็นโรงเรียนที่มีลักษณะดังนี้

2.1.1 เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนทั้งในระดับอนุบาลศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ผู้ปกครองมีอาชีพที่หลากหลาย เช่น รับราชการ ค้าขาย ธุรกิจส่วนบุคคล และรับจ้าง

2.1.2 โรงเรียนมีนโยบายที่มุ่งพัฒนาทั้งความสามารถด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรมโดยเน้นพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง และมีคุณภาพ

2.1.3 โรงเรียนมีความพร้อมที่จะปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.4 โรงเรียนมีการดำเนินการในด้านต่างๆตามแนวนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542

2.2 ตัวอย่างประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนอานวยศิลป์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 28 คน จากจำนวนทั้งหมด 3 ห้องเรียน รวม 56 คน เนื่องจากระบบการจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียนของโรงเรียนจะทำการคัดระดับผลการเรียนกลุ่มทักษะเป็นเกณฑ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

2.2.1 สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากเลือก 2 ห้องเรียน จากห้องเรียนทั้งหมด 3 ห้องเรียน

2.2.2 จับสลากเพื่อกำหนดให้เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และแบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาไทยมาทดสอบความสามารถในการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนเรียน แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน N	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย		
		\bar{X}	S.D.	t
กลุ่มทดลอง	28	50.05	10.65	0.361
กลุ่มควบคุม	28	48.87	13.38	

P < .05

จากตารางที่ 2 แสดงว่านักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน N	คะแนนเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย			Z
		\bar{X}	S.D.	R	
กลุ่มทดลอง	28	3.75	11.29	852.50	-0.894
กลุ่มควบคุม	28	3.73	6.56	743.50	

จากตารางที่ 3 แสดงว่านักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. การจัดทำแผนเตรียมความพร้อมและแผนการสอนที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนเตรียมความพร้อมกระบวนการกลุ่ม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแผนเตรียมความพร้อมกระบวนการกลุ่ม โดยมีจุดประสงค์เพื่อฝึกความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยต่างๆ

3.1.2 กำหนดเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนเตรียมความพร้อมกระบวนการกลุ่ม ซึ่งใช้เวลาในช่วงเวลา 2 คาบ ก่อนดำเนินการทดลอง โดยจัดกิจกรรมตามแผนที่สร้างขึ้น จำนวน 2 แผน แผนละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที

3.1.3 สร้างแผนเตรียมความพร้อมกระบวนการกลุ่ม จำนวน 2 แผน ซึ่งในแต่ละแผนจะประกอบด้วยความคิดรวบยอด จุดประสงค์ สื่อการสอน ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม และการประเมินผล (รายละเอียดในภาคผนวก จ)

3.1.4 นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำมาใช้จริงต่อไป

3.2 แผนการสอนสำหรับกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.2.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรภาษาไทยระดับประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533) ในด้านวัตถุประสงค์ และรายละเอียดของเนื้อหา พบว่าหลักสูตรมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน และ เขียนที่สัมพันธ์กัน สามารถใช้ภาษาเชิงสร้างสรรค์ มีนิสัยรักการอ่าน สามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ สื่อมวลชน และแหล่งความรู้อื่นๆ

3.2.2 ศึกษาบทเรียนตามหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เล่ม 1 และสมุดวิชาการภาษาไทย (หลักภาษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) แล้วนำมาจัดรวมเป็นกลุ่มให้เชื่อมโยงไปในทิศทางเดียวกันโดยผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาเป็น 9 บทเรียน ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จุดประสงค์และเนื้อหาจำแนกตามเรื่อง

บทที่	เรื่อง	เนื้อหา	จุดประสงค์
1	ทำคุณบูชาโทษ โปรดสัตว์ได้บาป	การฟัง การพูด สระ	1. ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง 2. บอกหลักการจับใจความเรื่องที่ฟัง 3. บอกข้อควรปฏิบัติในการพูด 4. จำแนกสระเสียงสั้นและเสียงยาว
2	บ้านแสนสุข	การฟัง การพูด อักษรนำ	1. จับใจความสำคัญของบทหรือกรองที่ฟัง 2. ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง 3. บอกหลักการจับใจความเรื่องที่ฟัง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

บทที่	เรื่อง	เนื้อหา	จุดประสงค์
		ชนิดของคำในประโยค การประสมสระ	4. พุดแสดงความคิดเห็นเรื่องที่ฟัง 5. บอกข้อควรปฏิบัติในการพุด 6. บอกคำที่มีอักษรนำ 7. เขียนคำตามที่กำหนดให้ 8. จำแนกชนิดของคำในประโยค 8. ยกตัวอย่างคำนาม คำกริยา และคำ สรรพนาม
3.	กินดีมีสุข	การอ่าน การเขียน คำประวิสรรชนีย์ พยัญชนะอักษร 3 หมู่ มาตราตัวสะกด	1. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน 2. แสดงความคิดเห็นจากเนื้อเรื่องที่อ่าน 3. อ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ 4. เขียนแผนภาพโครงเรื่อง 5. เขียนคำตามที่กำหนดให้ 6. จำแนกอักษร 3 หมู่ 7. บอกคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่ก กต และกบ
4.	ฝั่งน้อยชมดง	การอ่าน การเขียน วรรณยุกต์	1. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน 2. ตั้งคำถามและตอบคำถามตามเรื่องที่ อ่าน 3. อ่านออกเสียงบทเรียน และคำที่ กำหนดให้ได้ถูกต้องชัดเจน 4. อ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองวรรรมาดา 5. บอกข้อคิดจากการอ่านบทร้อยกรอง 6. อภิปรายแสดงความคิดเห็นจาก เนื้อเรื่องในบทเรียน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

บทที่	เรื่อง	เนื้อหา	จุดประสงค์
			<ol style="list-style-type: none"> 7. เขียนแผนภาพโครงเรื่อง และเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง 8. เขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน 9. บอกคำวิเศษณ์ในประโยค 10. อ่านและเขียนคำที่มีรูปวรรณยุกต์
5	จดหมายและข่าวสาร	<p>การอ่าน</p> <p>การเขียน</p> <p>การผันอักษร 3 หมู่</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน 2. อ่านออกเสียงบทเรียน 3. อ่านบทหรือยกทรงเป็นจังหวะตามแบบกลอน 6 4. บอกข้อคิดจากการอ่านบทหรือยกทรง 5. จับใจความสำคัญของบทหรือยกทรงที่อ่าน 6. ตอบคำถามจากการอ่าน 7. เขียนแผนภาพโครงเรื่อง และเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง 8. เขียนจดหมายถึงเพื่อน 9. จำแนกพยัญชนะเป็นอักษร สูง กลาง และต่ำ 10. ผันเสียงวรรณยุกต์อักษรสูง กลาง และต่ำ
6	สวนส้มของลุงบุญ	<p>การอ่าน</p> <p>การเขียนเรื่องใหม่ที่มีแนวคิดตามบทเรียน</p> <p>ประโยค</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านออกเสียงบทเรียน 2. บอกข้อคิดและจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน 3. ตอบคำถามจากการอ่าน 4. เขียนแผนภาพโครงเรื่อง และ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

บทที่	เรื่อง	เนื้อหา	จุดประสงค์
			<p>เล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเนื้อเรื่องในบทเรียน 6. เขียนเรื่องใหม่ที่มีแนวคิดตามบทเรียน 7. ยกตัวอย่างประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ 8. บอกความแตกต่างของประโยคคำถามกับประโยคปฏิเสธ 9. อธิบายเรื่องการอ่านประกาศ 10. เขียนประกาศตามที่กำหนดให้
7	เด็กกรุงเก่า	การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตอบคำถามจากการฟัง 2. บอกมารยาทที่ดีของการฟัง 3. อธิบายข้อควรปฏิบัติของการพูด 4. อ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ 5. อภิปรายสนับสนุน หรือคัดค้านบทร้อยกรองที่อ่าน 6. ตั้งและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน 7. บอกข้อคิดจากการอ่านบทร้อยกรอง 8. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน 9. บอกข้อคิดจากการอ่านเสริมบทเรียน 10. บอกส่วนต่างๆของรายงาน 11. เขียนวันวรรคและย่อหน้าได้ถูกต้อง 12. เขียนรายงานตามรูปแบบได้ 13. อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเนื้อเรื่องในบทเรียน 14. เขียนแผนภาพโครงเรื่อง และเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

บทที่	เรื่อง	เนื้อหา	จุดประสงค์
8	รวมพลังร่วมพัฒนา	การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ประโยค	<ol style="list-style-type: none"> 1. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่ฟัง 2. พูดแสดงความคิดเห็นเชิงวิพากษ์วิจารณ์จากเรื่องที่ฟัง 3. อธิบายข้อควรปฏิบัติของการพูด 4. อ่านออกเสียงเรื่องราวได้อย่างถูกต้องและชัดเจน 5. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน 6. แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน 7. ตั้งและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน 8. นำใจความสำคัญของบทหรือกรอกรมาเขียนเป็นเรื่องราวสั้นๆ 9. เขียนเรื่องใหม่ที่มีแนวคิดตามบทเรียน 10. ยกตัวอย่างประโยคคำสั่ง และประโยคขอร้อง 11. บอกความแตกต่างของประโยคคำสั่ง และประโยคขอร้อง
9.	ไชยเชษฐ	การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่ฟัง 2. บอกหลักการจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟัง 3. ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง 4. พูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง 5. บอกข้อควรปฏิบัติในการพูด 6. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

บทที่	เรื่อง	เนื้อหา	จุดประสงค์
			7. จับใจความสำคัญของบท ร้อยกรองที่อ่าน 8. อธิบายลักษณะการเขียนเล่าเรื่อง 9. เขียนเล่าเรื่องตามที่กำหนดให้

3.2.3 ผู้วิจัยสร้างแผนการสอน 18 แผน ซึ่งกำหนดให้มี 2 แผนการสอน ต่อ 1 บทเรียน โดยแต่ละแผนการสอนใช้เวลาในการสอนแผนละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที ส่วนประกอบของแผนการสอนแต่ละแผน ประกอบด้วย เรื่อง ความคิดรวบยอด จุดประสงค์ เนื้อหา การประเมินผล สื่อการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งมี 6 ชั้นดังนี้

1. ชั้นสำรวจความรู้เดิม
2. ชั้นสร้างความรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา
3. ชั้นฝึกทักษะ
4. ชั้นแลกเปลี่ยนความรู้
5. ชั้นสรุปจัดระเบียบความรู้และวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้
6. ชั้นประยุกต์ใช้

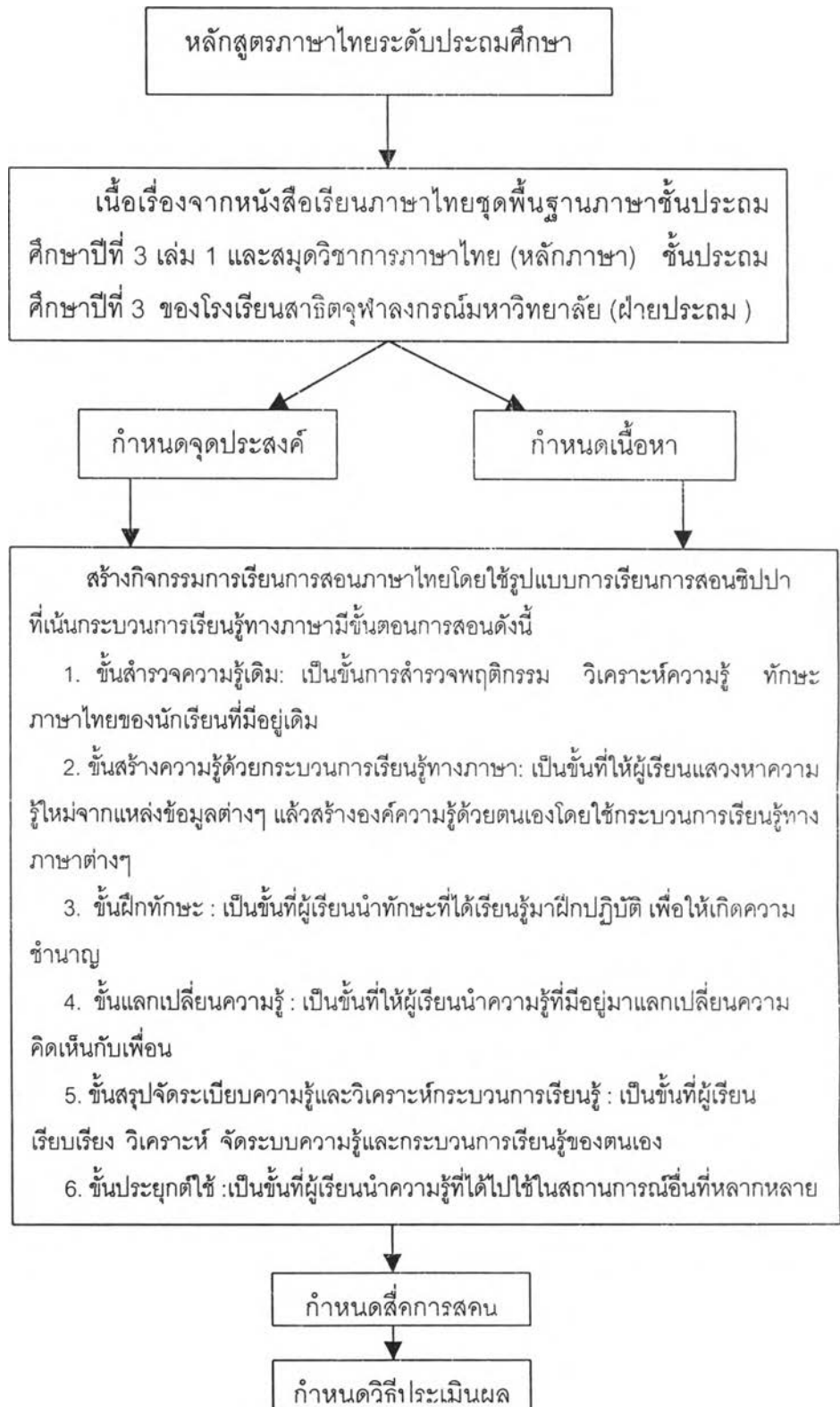
3.2.4 นำแผนการสอนที่สร้างไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเรียนการสอนภาษาไทย โดยให้โมเดลชิป 2 ท่านตรวจสอบความถูกต้อง และความสอดคล้องของเนื้อหา วัตถุประสงค์ กิจกรรม สื่อการสอน และการประเมินผล แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้รับข้อเสนอแนะ

3.2.5 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแล้วจำนวน 1 แผนไปทดลองสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 34 คน ของโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เช่นเดียวกับโรงเรียนที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัย

3.2.6 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองนำมาปรับปรุงแก้ไขแผนการสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อนำไปใช้สอนตัวอย่างประชากรต่อไป

การดำเนินการสร้างแผนการสอนภาษาไทยตามรูปแบบการเรียนการสอนซีปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา ผู้วิจัยสรุปกรอบการสร้างแผนการสอนในแต่ละเรื่องดังรายละเอียดในแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 กรอบการสร้างแผนการสอนภาษาไทยตามรูปแบบการเรียนการสอนซีปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา

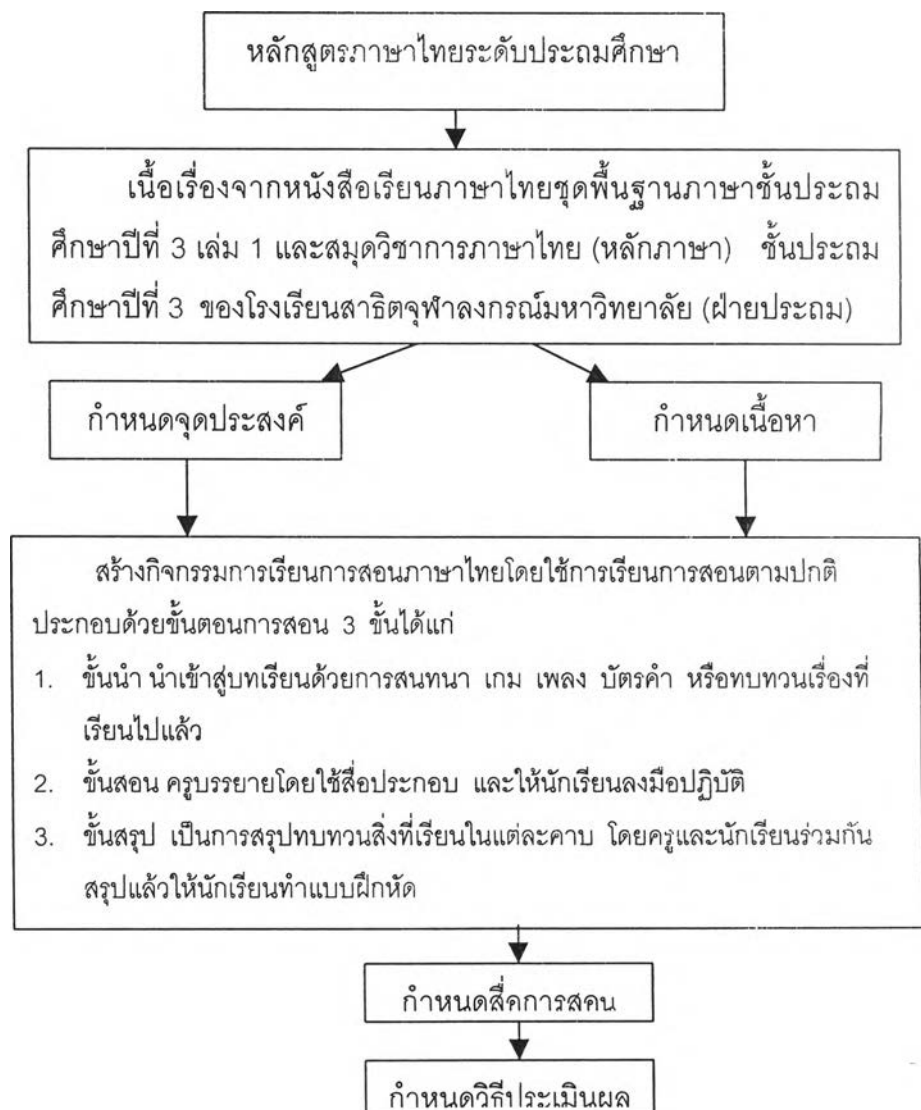

3.3 แผนการสอนสำหรับกลุ่มควบคุม สร้างโดยผู้วิจัยจำนวน 72 แผน ตามแนวการสอนภาษาไทยของโรงเรียนอานวยศิลป์ โดยกำหนดให้มี 8 แผนการสอนต่อ 1 บทเรียน เนื้อหาที่ใช้ในการสอนเป็นเนื้อหาเดียวกันกับแผนการสอนสำหรับกลุ่มทดลอง ซึ่งในแต่ละแผนการสอนมีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม 3 ชั้น คือ ชั้นนำ ชั้นสอน และชั้นสรุป มีขั้นตอนการสร้างแผนการสอนดังนี้

3.3.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรภาษาไทยระดับประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533) ในด้านวัตถุประสงค์ และรายละเอียดของเนื้อหา

3.3.2 ศึกษาบทเรียนตามหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เล่ม 1 และสมุดวิชาการภาษาไทย (หลักภาษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) แล้วนำมาจัดรวมเป็นกลุ่มให้เชื่อมโยงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะมีเนื้อหาเดียวกับแผนการสอนกลุ่มทดลอง โดยกรอบการสร้างแผนการสอนภาษาไทยโดยใช้การเรียนการสอนตามปกติ มีรายละเอียดในแผนภูมิที่ 4 ต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 4 กรอบการสร้างแผนการสอนภาษาไทยโดยใช้การเรียนการสอนตามปกติ

3.3.3 นำแผนการสอนที่สร้างไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของเนื้อหา วัตถุประสงค์ กิจกรรม สื่อการสอน และการประเมินผล แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้รับข้อเสนอแนะ

การสร้างแผนการสอนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองสามารถสรุปเปรียบเทียบขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ดังตารางที่ 5 ต่อไปนี้

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

กลุ่มควบคุม การสอนแบบปกติ	กลุ่มทดลอง การสอนโดยใช้รูปแบบชิปปากการเรียนการสอนชิปปากที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา
<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>ขั้นนำ</u> นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนา เกม เพลง บัตรคำ หรือทบทวนเรื่องที่เรียนไปแล้ว 2. <u>ขั้นสอน</u> ครูบรรยายโดยใช้สื่อประกอบ และให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ 3. <u>ขั้นสรุป</u> เป็นการสรุปทบทวนสิ่งที่เรียนในแต่ละคาบ โดยครูและนักเรียนร่วมกันสรุป แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>ขั้นสำรวจความรู้เดิม</u>:เป็นขั้นการสำรวจพฤติกรรม วิเคราะห์ความรู้ ทักษะภาษาไทย ของนักเรียนที่มีอยู่เดิม 2. <u>ขั้นสร้างความรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา</u> : เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ใหม่จากแหล่งข้อมูลต่างๆ แล้วสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ทางภาษาต่างๆ 3. <u>ขั้นฝึกทักษะ</u> : เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำทักษะที่ได้เรียนรู้มาฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความชำนาญ 4. <u>ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้</u> :เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนนำความรู้ที่มีอยู่มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน 5. <u>ขั้นสรุปจัดระเบียบความรู้และวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้</u> : เป็นขั้นที่ผู้เรียนเรียบเรียง วิเคราะห์ จัดระบบความรู้และกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง 6. <u>ขั้นประยุกต์ใช้</u> :เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในสถานการณ์อื่นที่หลากหลาย

ในระหว่างการดำเนินการสอน ผู้วิจัยได้วางแผนให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีการประเมิน ประสิทธิภาพการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของตนเอง ในระหว่างเรียนบทที่ 4 และบทที่ 9 โดยผู้วิจัยได้ สร้างแบบรายงานตนเองตามการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปา 1 ชุด มีรายละเอียด การสร้างดังนี้

1. สร้างแบบรายงานตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียน การสอนชิปปาตามประเด็นดังต่อไปนี้

- 1.1 การสร้างความรู้ด้วยตนเอง
- 1.2 การทำงานกลุ่ม
- 1.3 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแสดงความคิดเห็น
- 1.4 การเรียนรู้กระบวนการต่างๆ
- 1.5 การแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ
- 1.6 การทำกิจกรรมที่มีโอกาสได้เคลื่อนไหว
- 1.7 การเชื่อมโยงความรู้จากวิชาอื่น มาใช้ในการเรียนวิชาภาษาไทย
- 1.8 การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
- 1.9 เหตุผลที่ชอบและอยากเรียนภาษาไทย

2. นำแบบรายงานตนเองของนักเรียนที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดียวกับที่ตรวจแผน การสอนตรวจสอบ แล้วปรับปรุงแก้ไขแบบรายงานตนเองของนักเรียนตามที่ได้รับการเสนอแนะ

3. นำแบบรายงานตนเองของนักเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช้ตัวอย่างประชากร พร้อมแผนการสอน แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้กับตัวอย่างประชากร

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ ทางภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 2 ชนิด ได้แก่

- 4.1 แบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย
- 4.2 แบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีลักษณะของเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

4.1 แบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ประกอบด้วยแบบสอบ 4 ตอน ดังนี้

4.1.1 แบบสอบการฟัง เป็นข้อสอบปรนัยและอัตนัย จำนวน 15 ข้อ 20 คะแนน แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ให้นักเรียนฟังเรื่องราว และนิทานสั้น ๆ 4 เรื่อง แล้วตอบคำถามเพื่อสรุปใจความสำคัญ แยกแยะข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากการฟังจำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน ข้อสอบแต่ละข้อเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีค่าระดับความยากตั้งแต่ 0.41 – 0.7 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 - 0.58 และมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงเท่ากับ 0.74

ส่วนที่ 2 ให้นักเรียนฟังเรื่องสั้น 1 เรื่อง แล้วตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังจำนวน 5 ข้อ 10 คะแนนมีค่าระดับความยากตั้งแต่ 0.45 – 0.76 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.32 – 0.5

4.1.2 แบบสอบการพูด โดยให้นักเรียนจับสลากหัวข้อสำหรับพูดแสดงความคิดเห็นในเวลาหัวข้อละ 2 นาที (20 คะแนน) มีค่าระดับความยาก 0.44 มีค่าอำนาจจำแนก 0.58 ส่วนเกณฑ์การให้คะแนน นำเกณฑ์ในการให้คะแนนความสามารถในการพูดของสุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย (2538) มาปรับใช้ ดังนี้

- 1) ความถูกต้องของการออกเสียง คะแนนเต็ม 4 คะแนน

ออกเสียงถูกต้องทุกคำพูด	4 คะแนน
ออกเสียงไม่ถูกต้อง 1-2 คำ	3 คะแนน
ออกเสียงไม่ถูกต้อง 3-4 คำ	2 คะแนน
ออกเสียงไม่ถูกต้อง	1 คะแนน
- 2) ความเหมาะสมของท่าทาง คะแนนเต็ม 4 คะแนน

พูดอย่างมั่นใจใช้ท่าทางประกอบการพูดเหมาะสม	4 คะแนน
พูดอย่างมั่นใจเป็นส่วนใหญ่ใช้ท่าทางประกอบการพูดเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	3 คะแนน
พูดอย่างไม่ค่อยมั่นใจใช้ท่าทางประกอบการพูดไม่ค่อยเหมาะสม	2 คะแนน
พูดด้วยความประหม่า ใช้ท่าทางประกอบการพูดไม่เหมาะสม	1 คะแนน
- 3) เนื้อหาสาระ เหตุผลและข้อมูลประกอบ คะแนนเต็ม 4 คะแนน

เนื้อเรื่องตรงกับชื่อเรื่องมีข้อคิดมีการให้เหตุผลและข้อมูลประกอบ	4 คะแนน
--	---------

เนื้อเรื่องตรงกับชื่อเรื่อง มีข้อคิด แต่ขาด

เหตุผลหรือข้อมูลประกอบ 3 คะแนน

เนื้อเรื่องตรงกับชื่อเรื่อง มีข้อคิด

ขาดทั้งเหตุผลและข้อมูลประกอบ 2 คะแนน

เนื้อเรื่องตรงกับชื่อเรื่อง ขาดข้อคิด เหตุผล

และข้อมูลประกอบ 1 คะแนน

4) ความเหมาะสมของคำพูด คะแนนเต็ม 4 คะแนน

ใช้คำพูดที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง กระชับ และชัดเจน 4 คะแนน

ใช้คำพูดที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง แต่ขาดความ

กระชับและชัดเจน 3 คะแนน

ใช้คำพูดที่ไม่ค่อยเหมาะสมกับเนื้อเรื่องขาดความ

กระชับและชัดเจน 2 คะแนน

ใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง วกวนและ

คลุมเครือ 1 คะแนน

5) การรักษาเวลา คะแนนเต็ม 4 คะแนน

ถ้าพูดจบก่อนหรือหลังเวลา ไม่เกิน 10 วินาที 4 คะแนน

ถ้าพูดจบหลังหมดเวลา เกิน 10 วินาที แต่ไม่ถึง 20 วินาที 3 คะแนน

ถ้าพูดจบหลังหมดเวลา เกิน 20 วินาที แต่ไม่ถึง 30 วินาที 2 คะแนน

ถ้าพูดจบหลังหมดเวลา 30 วินาที ขึ้นไป 1 คะแนน

4.1.3 แบบสอบการอ่าน เป็นข้อสอบปรนัย อัตนัย และปฏิบัติ แบ่งเป็น 5 ส่วน 30 คะแนน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านเป็นข้อสอบชนิดเลือกตอบ

4 ตัวเลือก จำนวน 3 ข้อ 3 คะแนน

ส่วนที่ 2 ให้นักเรียนตอบคำถามจากบทหรือย่อกรงที่อ่าน เป็นข้อสอบชนิดเลือก

ตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 3 ข้อ 3 คะแนน

ส่วนที่ 3 เป็นข้อสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 4 ข้อ 4 คะแนน

ส่วนที่ 1- 3 มีค่าระดับความยากตั้งแต่ 0.41 – 0.58 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 - 0.7 และมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงเท่ากับ 0.71

ส่วนที่ 4 เป็นข้อสอบเติมคำ ให้นักเรียนเขียนคำอ่านของคำที่กำหนดให้ลงในช่องว่าง จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน มีค่าระดับความยากตั้งแต่ 0.47 – 0.55 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.41 - 0.65 และมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงเท่ากับ 0.76

ส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบภาคปฏิบัติ มี 2 ตอน 10 คะแนน มีค่าระดับความยาก 0.54 มีค่าอำนาจจำแนก 0.22

4.1.4 แบบสอบการเขียน เป็นข้อสอบอัตนัย จำนวน 17 ข้อ 30 คะแนน มี 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ให้นักเรียนเขียนเรื่องราว จากภาพและคำที่กำหนดให้ จำนวน 1 ข้อ ภายในเวลาที่กำหนด (ไม่ต่ำกว่า 10 บรรทัด) 15 คะแนน มีค่าระดับความยาก 0.68 มีค่าอำนาจจำแนก 0.34 โดยนำเกณฑ์การให้คะแนน ตามแบบการประเมินการเขียนของ Heaton (1990) และ Weir (1993) มาปรับใช้ ดังนี้

1) การสะกดคำ คะแนนเต็ม 4 คะแนน

สะกดถูกต้องทุกคำ	4 คะแนน
สะกดไม่ถูกต้อง 1-2 คำ	3 คะแนน
สะกดไม่ถูกต้อง 3-4 คำ	2 คะแนน
สะกดไม่ถูกต้อง 5 คำขึ้นไป	1 คะแนน

2) การเรียบเรียงลำดับเหตุการณ์ คะแนนเต็ม 4 คะแนน

ลำดับเหตุการณ์เป็นระเบียบเน้นจุดสำคัญของเหตุการณ์ 4	คะแนน
ลำดับเหตุการณ์เป็นระเบียบ	3 คะแนน
ลำดับเหตุการณ์ขาดตอน หรือสับสน 1 จุด	2 คะแนน
ลำดับเหตุการณ์ขาดตอน หรือสับสน 2 จุด	1 คะแนน

3) เครื่องหมายวรรคตอน คะแนนเต็ม 4 คะแนน

ไม่มีข้อผิดพลาดในการใช้เครื่องหมายวรรคตอนเลย	4 คะแนน
ใช้เครื่องหมายวรรคตอนผิดพลาด 1 จุด	3 คะแนน
ใช้เครื่องหมายวรรคตอนผิดพลาด 2 จุด	2 คะแนน
ใช้เครื่องหมายวรรคตอนผิดพลาด 3 จุดขึ้นไป	1 คะแนน

4) การใช้คำที่กำหนดให้ในการเขียนเรื่อง คะแนนเต็ม 3 คะแนน

ใช้คำที่กำหนดให้ทุกคำในการเขียนเรื่อง	3 คะแนน
ใช้คำที่กำหนดให้ในการเขียนเรื่อง 2 – 3 คำ	2 คะแนน

ใช้คำที่กำหนดให้ในการเขียนเรื่อง 1 คำ	1 คะแนน
ไม่ใช้คำที่กำหนดให้ในการเขียนเรื่อง	0 คะแนน

ส่วนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนตามรูปแบบที่กำหนดให้ จำนวน 1 ข้อ 5 คะแนน มีค่าระดับความยาก 0.49 มีค่าอำนาจจำแนก 0.35

ส่วนที่ 3 ให้นักเรียนแต่งประโยคตามที่กำหนดให้ จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน มีค่าระดับความยากตั้งแต่ 0.48 – 0.83 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.26 -0.7

ส่วนที่ 1 – 3 มีค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงเท่ากับ 0.69

ส่วนที่ 4 ให้นักเรียนเขียนคำที่กำหนดให้ จำนวน 10 ข้อ 5 คะแนน มีค่าระดับความยากตั้งแต่ 0.59 – 0.71 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.35 – 0.53 และมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงเท่ากับ 0.77

4.2 แบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

ใช้แบบวัดเจตคติตามวิธีของลิเคอร์ท โดยมีค่าคะแนนแต่ละข้อ มีมาตรวัด 5 ช่วง ให้คะแนนเป็น 5 4 3 2 และ 1 โดยจะมีข้อความทางบวกและข้อความทางลบจำนวนพอๆกัน มีค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงเท่ากับ 0.91

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรภาษาไทยระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533) เนื้อหาวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ของศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการและสมุดวิชาการ (หลักภาษา เล่ม 1) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยจากตำราและเอกสาร

1.3 นำข้อมูลในข้อ 1.1 และ 1.2 ข้างต้นมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยโดยแบ่งตามทักษะทางภาษาทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 กรอบในการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย

ทักษะ	จุดประสงค์	แบบสอบ	จำนวนข้อ	คะแนน			
ฟัง	1. ฟังเรื่องราวแล้วสามารถจับใจ ความสำคัญ เปรียบเทียบ แยกแยะข้อเท็จจริง	- ฟังแล้วสามารถตอบคำถาม จากเรื่องที่ฟัง	15	20			
	2. ให้ความสนใจเรื่องที่ฟัง						
	3. ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูน ความรู้และความคิด						
พูด	1. พูดสื่อความชัดเจน ถูกต้อง และคล่องแคล่ว	- พูดแสดงความคิดเห็นจาก หัวข้อที่กำหนดให้	1	20			
	2. พูดแสดงความคิดเห็นเชิง วิพากษ์วิจารณ์และสรุปความ						
	3. ปฏิบัติตนตามวิธีการที่เหมาะสม เกี่ยวกับมารยาท และบุคลิกภาพ ในการพูด						
อ่าน	1. จับใจความสรุปสาระสำคัญของ ข้อความและเรื่องที่อ่าน	- อ่านเรื่องราว บทร้อยกรอง แล้ว สามารถตอบคำถาม จากเรื่อง ที่อ่าน	6	6			
	2. วิเคราะห์ความสำคัญของ ข้อความและเรื่องที่อ่าน						
	3. แสดงความคิดเห็น สนับสนุน คัดค้านข้อความและเรื่องที่ ที่อ่านอย่างมีเหตุผล	- บอกหลักเกณฑ์การอ่าน	4	4			
	4. มีความรู้หลักเกณฑ์การอ่าน	- อ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้	10	10			
	5. มาตราตัวสะกด อักษรควบ	- อ่านออกเสียงข้อความ และ บทร้อยกรองที่กำหนดให้	2	10			
	6. อ่านออกเสียงถูกต้อง คล่องแคล่วและชัดเจน						
เขียน	1. เขียนแสดงความคิดอย่างเสรี และสร้างสรรค์	- เขียนเชิงสร้างสรรค์จาก คำที่กำหนดให้	1	15			
	2. เขียนตามรูปแบบที่กำหนดให้ โดยลำดับความคิดและ เหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง				- เขียนตามรูปแบบ	1	5
	3. เขียนสะกดคำโดยใช้คำพื้นฐาน ที่กำหนดให้				- การแต่งประโยค	5	5
		- การเขียนสะกดคำ ที่กำหนดให้	10	5			

1.4 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ตามกรอบการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างไว้

1.5 นำแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดียวกับที่ตรวจแผนการสอนจำนวน 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 1 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุม และความเหมาะสมของความรู้ที่ต้องการวัดแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.6 นำแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยที่ผ่านการตรวจสอบ จากผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 34 คน ปีการศึกษา 2543 ของโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม ที่เรียนเนื้อหาดังกล่าวแล้ว

1.7 นำผลการสอบมาหารระดับความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (D) ของคะแนนแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย โดยข้อสอบส่วนที่เป็นการเขียนนำผลที่ได้มาคำนวณค่าความเที่ยงของแบบสอบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) และส่วนที่เป็นปรนัยใช้การวิเคราะห์เป็นรายข้อ นำมาจัดลำดับคะแนนจากมากที่สุดไปหาน้อยสุด นำเพียง 50 เปอร์เซนต์ของคะแนนสูงสุดและต่ำสุดมาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก ได้ข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนก 0.2 ขึ้นไปและค่าระดับความยากได้ค่าระดับความยากระหว่าง 0.2–0.8 ถือเป็นเกณฑ์ที่ใช้ได้ แล้วนำแบบทดสอบที่ได้มาวิเคราะห์หาความเที่ยงโดยใช้ สูตรครุเดอร์-ริชาร์ดสัน (KR 20)

1.8 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบแล้วนำไปใช้กับนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร

2. แบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาไทย

แบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาไทยมีขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างสรรค์แบบวัดเจตคติ จากนั้นสร้างแบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาไทย เนื่องจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีอายุเฉลี่ยเพียง 8 –9 ปี แบบวัดเจตคติจึงจำเป็นต้องมีลักษณะที่อ่านเข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน ใช้คำพูดตรงประเด็น และมีจำนวนน้อย เพียง 15 ข้อ มีตัวเลือก 5 ตัวคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆไม่แน่ใจไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กำหนดน้ำหนักการให้คะแนนและแปลความหมายของคะแนนดังนี้

2.1.1 การให้คะแนน

ระดับความคิดเห็น	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน	2 คะแนน
เฉยๆ ไม่แน่ใจ	3 คะแนน	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน	5 คะแนน

2.1.2 การแปลความหมายของคะแนน

4.51 – 5.00 มีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาไทยในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 มีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาไทยในระดับมาก

2.51 – 3.50 มีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาไทยในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 มีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาไทยในระดับน้อย

1.00 – 1.50 มีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาไทยในระดับน้อยที่สุด

2.2 นำแบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาไทยไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดียวกับที่ตรวจแบบสอบถามสัมฤทธิ์ทางการเรียนตรวจสอบ

2.4 นำแบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาไทยมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้รับ การเสนอแนะ แล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 34 คน ของโรงเรียนที่ไม่ใช่ ตัวอย่างประชากร ได้แก่ โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม

2.5 ตรวจให้คะแนนแต่ละข้อตามน้ำหนักคะแนนที่กำหนดไว้รวมคะแนนของผู้ตอบแต่ละคน โดยเรียงลำดับจากผู้ได้คะแนนมากไปหาผู้ได้คะแนนน้อย แล้วแบ่งเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ โดยใช้เทคนิค 33% คือให้กลุ่มสูง มี 33% และกลุ่มต่ำมี 33% ส่วนตรงกลางตัดทิ้งไม่นำมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความแปรปรวน (S_x^2) ของคะแนนในแต่ละข้อของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

2.6 นำแบบวัดเจตคติมาหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α)

2.7 นำข้อความที่คัดเลือกมาจัดเรียงเป็นแบบวัดเจตคติ และจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์

2.8 นำแบบวัดเจตคติไปใช้วัดเจตคติกับตัวอย่างประชากรที่ต้องการศึกษา

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่องผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

5.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยไปเสนอต่ออาจารย์ใหญ่โรงเรียนอานวยศิลป์

5.2 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนเรียน (Pre-Test)

5.3 ผู้วิจัยดำเนินการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยตนเองตามแผนเตรียมความพร้อมกระบวนการกลุ่มสำหรับกลุ่มทดลองจำนวน 2 แผน แผนละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที และแผนการสอนที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่สร้างขึ้น สำหรับกลุ่มทดลองโดยดำเนินการสอนแผนละ 4 วัน วันละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที และกลุ่มควบคุมดำเนินการสอนโดยใช้แผนปกติแผนละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที รวมระยะเวลาในการดำเนินการสอน 1 ภาคการศึกษา จำนวน 16 สัปดาห์ โดยในระหว่างดำเนินการสอนผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองเขียนรายงานตนเองตามการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปา เมื่อจบบทเรียนในบทที่ 4 และบทที่ 9 ในแบบรายงานตนเองตามการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการสรุปผลการวิจัย

5.4 หลังการสอน 1 ภาคการศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบตัวอย่างประชากร กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (Post - Test) ด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน และวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาไทยจากแบบวัดเจตคติชุดเดียวกับที่ใช้วัดเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาไทยก่อนเรียน

5.5 ผู้วิจัยนำข้อมูลและคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยต่อไป

6. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

การวิจัยเรื่องผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลดังนี้

6.1 นำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคะแนนที่ได้จากแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยก่อนและหลังการเรียนของตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มาหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน

6.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยที่เพิ่มขึ้นระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษากับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามปกติ โดยการทดสอบค่าที (t-test) และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากแบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาไทยที่เพิ่มขึ้นระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษากับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามปกติ โดยใช้ค่า Mann-Whitney U Test และค่า Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test จากโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยผู้วิจัยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) หรือค่ามัธยฐานเลขคณิต

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนน}$$

$$N = \text{จำนวนนักเรียน}$$

(ประคอง กรวรรณสุต , 2542)

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

$$S.D = \text{ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนน}$$

$$N = \text{จำนวนข้อมูล}$$

$$\sum X^2 = \text{ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง}$$

(ประคอง กรวรรณสุต , 2542)

3. ความแปรปรวน (S_x^2)

$$S_x^2 = \frac{\sum X^2}{N} - \left[\frac{(\sum X)^2}{N} \right]$$

S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง

X = คะแนนของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนน

N = จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

(ประคอง กรรณสูต , 2542)

4. สูตรหาค่าความเที่ยงของแบบสอบผลสัมฤทธิ์ โดยใช้สูตร คูเดออร์ ริชาร์ดสัน (KR-20)

$$r_{xx} = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s_x^2} \right)$$

r_{xx} = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง

k = จำนวนข้อสอบในแบบสอบ

p = สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบได้ถูก

q = สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อผิด

pq = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

(ประคอง กรรณสูต , 2542)

5. การหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยทดสอบค่าที

$$t = \frac{\overline{X_1} - \overline{X_2}}{\sqrt{\frac{\sum X_1^2 + \sum X_2^2}{N(N-1)}}}$$

$\overline{X_1}$ = ค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มทดลอง

$\overline{X_2}$ = ค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มควบคุม

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละกลุ่ม

N = จำนวนนักเรียนทั้งหมด

(ประคอง กรรณสูต , 2542)

6. การหาค่าความเที่ยงของแบบสอบ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α = coefficient)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_1^2}{s_2^2} \right]$$

k = จำนวนข้อสอบ

s_1^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้รับการทดสอบ
ทั้งหมด

(ประคอง กรรณสูต , 2542)

7. การทดสอบค่าที (t-test)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{N_1 S_1^2 + N_2 S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \times \frac{N_1 + N_2}{N_1 N_2}}}$$

\bar{X}_1 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนของนักเรียนกลุ่มทดลอง

\bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนของนักเรียนกลุ่มควบคุม

N_1 = จำนวนนักเรียนกลุ่มทดลอง

N_2 = จำนวนนักเรียนกลุ่มควบคุม

S_1^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของนักเรียนกลุ่มทดลอง

S_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของนักเรียนกลุ่ม
ควบคุม

(ประคอง กรรณสูต , 2542)

8. ระดับความยากของแบบสอบที่ให้คะแนนถูกได้ 1 คะแนน ผิดได้ 0 คะแนน

$$P = \frac{R_u + R_l}{2f}$$

P = ค่าระดับความยาก

R_u = จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มสูง

R_l = จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

f = จำนวนผู้ตอบในแต่ละกลุ่ม

(ประคอง กรรณสูต , 2542)

9. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบที่ให้คะแนนถูกได้ 1 คะแนน ผิดได้ 0 คะแนน

$$D = \frac{R_u - R_l}{f}$$

- D = ค่าอำนาจจำแนก
 R_u = จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มสูง
 R_l = จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
f = จำนวนผู้ตอบในแต่ละกลุ่ม

(ประคอง กรรณสูต , 2542)

10. การหาความยาก ของแบบสอบที่ให้คะแนนมากกว่า 1 คะแนนต่อข้อ

$$FV = \frac{S_u + S_l - (N_T) \cdot X_{MIN}}{N_T \cdot (X_{MAX} - X_{MIN})}$$

- FV = ค่าระดับความยาก
 S_u = คะแนนรวมของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
 S_l = คะแนนรวมของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
 N_T = จำนวนผู้สอบทั้งหมด
 X_{max} = คะแนนสูงสุด
 X_{min} = คะแนนต่ำสุด

(อัจฉรา วงศ์โสธร , 2544)

11. การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบที่ให้คะแนนมากกว่า 1 คะแนนต่อข้อ

$$D = \frac{S_U - S_L}{N_U \cdot (X_{MAX} - X_{MIN})}$$

- D = ค่าอำนาจจำแนก
 S_U = คะแนนรวมของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
 S_L = คะแนนรวมของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
 N_U = จำนวนผู้สอบในกลุ่มสูง
 X_{max} = คะแนนสูงสุด
 X_{min} = คะแนนต่ำสุด

(อัจฉรา วงศ์โสธร , 2544)